

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XX. - Štev. 41 (1021)

Gorica - četrtek, 17. oktobra 1968 - Trst

Posamezna številka L. 50

Pomen slovenskih taborov

Prihodnjo nedeljo bodo onstran meje v Sempasu proslavili stoletnico velikega slovenskega tabora, ki je bil na Veliki Otavi pri Sempasu dne 18. oktobra 1868. Priprave na proslavo so velike in obeta se, da bo to novo množično srečanje slovenskih ljudi dober mesec po proslavi v Novi Gorici. Kot so prireditelji javili, bodo na spominsko slavo prišli zastopniki sedanje kulture in političnega življenja v Sloveniji. Med drugimi bosta govorila dr. Josip Vidmar in dr. Joža Vilfan. Na proslavi bodo v dramatski obliki tudi prikazali življenje v tedanjih čitalnicah na tako imenovanih »beseadah«. Poleg tega bodo nastopili tudi združeni pevski zbori iz Vipavske doline in nekateri zbori iz zamejstva.

O slovenskih narodnih taborih in njih pomenu je v zadnji številki »Mladike« napisal prof. Sah uvodnik, iz katerega navajamo tele misli:

»Doba taborov (1868 do 1871) je med tedanjimi Slovenci ohranila politično strpnost in odlični nastop v borbi za narodno enakopravnost. To misel so zanesli med ljudstvo prav tabori. Društvena in zborovalna svoboda, ki ju je jamčila decembrska ustava, je omogočila široko politično razmazanost med Slovenci. Tabori so bili masovne manifestacije, ki so se ponavljale na Slovenskem. Prvi ljudski tabor je bil v Ljutomeru 9. avgusta 1868, mesec nato je sledil tabor v Zalcu v Savinjski dolini in 18. oktobra v Sempasu pri Gorici. Na taborih so Slovenci masovno terjali svoje pravice. Naslednjo pomlad 19. maja 1869 je bil tabor v Vižmarjih pri Ljubljani in še v Sevnici, Ormožu, v Biljani, v Sežani, v Tolminu, v Cerkljici, Vipavi, na Kapeli nad Radenci, v istrskem Kubežu, Bistrici pri Pliberku ter Zoperčah in Buhljani na Koroškem. Na Tržaškem pa je bil najpomembnejši tabor v Dolini dne 27. oktobra 1868. Tabori so prenesli čitalniško delo iz skromnih prostorov na prosto, pritajena slovenska beseda je postala javna zahteva.

Tabori so bili vedno praznični dnevi za kraj prireditev in vso bližnjo okolico. Na predvečer so zagoreli kresovi, godba in pevski zbori so peli na trgih podoknice. Zjutraj so bile budnice. Jutranja zborovanja so bila združena s službo božjo na prostem, prihajali so prvi gostje na okrašenih vozovih, na konjih, v narodnih nošah. Višek je bil popoldanski shod, na katerem so nastopale godbe, tamburaši, deklamatorji in pevski zbori. Glavni govor je imel vedno kak državni poslanec ali viden in neustrašen narodni delavec. Najbolj znani govorniki so bili Božidar Raič, Valentin Zarnik, Karel Lavrič, Razlag, Vošnjak, Toman, Tonkli in drugi iz duhovnega in svetnih poklicev.

S taborov so poslali na oblast resolucije, v katerih so zahtevali zedinjenje slovenskih pokrajin v eno upravno in politično enoto, zahtevali narodne šole, pravico do slovensčine v uradih, šolah in cerkvi ter dvig kmeta in narodnega gospodarstva.

POLITIČNO PREBUJENJE SLOVENSKEGA CLOVEKA

Prav je, da se teh slovenskih taborov spominjamo ob njih stoletnici, saj smo Slovenci prav po zaslugi taborov postali iz nezavednega ljudstva politično zaveden narod. Doba taborov pomeni zato naše politično prebujenje. Slovenski človek se je na teh manifestacijah začel zavedati, da nima samo dolžnosti, temveč tudi pravice. In predvsem pravico, da živi svoje samoniklo narodno življenje kot enakopraven član ostalih avstrijskih narodov in da je zato poklican, da si v družbi z drugimi narodi sam kuje svojo usodo. Na taborih se je utrdila zavest, da smo Slovenci, kjer koli živimo, en sam narod, da nismo Kranjci, Stajerci, Primorci, Benečani, temveč da smo Slovenci. Bog ve, kaj bi bilo z nami v naslednjih desetletjih pod pritiskom nemškega nacionalnega liberalizma, če bi se v dobi taborov ne bila prebudila naša politična in nacionalna zavest do poslednje slovenske vasi. Verjetno bi bila postala naša usoda enaka oni Sloven-

cev v Benečiji, ki nikoli niso doživeli svojih taborov.

Kot omenja »Mladika«, so bili na taborih zastopani vsi sloji tedanjega slovenskega ljudstva od duhovščine ter izobražencev do kmetov in delavcev, od ljudi na deželi do slovenskih meščanov. Prav v edinstvu vseh narodnih sil je bila moč taborov. Bili smo si edini kot nikoli prej. Zato je bil uspeh taborov tako odločilnega pomena.

Danes se ob stoletnici klanjamo spominu tistih narodnjakov, ki so pred sto leti opravili tako veliko in tudi pogumno delo. Bilo je namreč pogumno delo, ker nasprotnikov ni manjkalo. Tedanje ljubljanske »Novice« so o šempaskem taboru tako poročale: »V šempaski tabor se je zbralo do 10.000 Slovencev; zastav je bilo 25, pevcev 50. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Predsednik: dr. Lavrič; govorniki: dr. Tonkli, dr. Vošnjak, Nabergoj, dr. Lavrič, Dolencec, Živic, Klavžar, Doljak. Navdušenost velika in posebno za Slovenijo. Prerokovanega spora z Lahi nič; naredbe varnosti preočitne, sitne.« Torej nič novega pod soncem.

MIKLAVZ BOZIC

BIAFRA SE PRIPRAVLJA NA GVERILO

Na 25.000 kvadratnih kilometrov velikem kosu Afrike — v Biafri — trepeta pred krogami, boleznijo in lakoto osem milijonov ljudi. So to člani najbolj naprednega nigerijskega plemena Ibo, ki je v veliki večini krščansko. Izrekli so se za svojo samostojno državo, Biafro imenovani, ker so spoznali, da v okviru zvezne države Nigerije zanje ni več bodočnosti.

Toda po mednarodni zaroti Biafra nima pravice do življenja, čeprav je veliko bolj izobražena in razvita kot ostala Nigerija. Arabske države molčijo, ker boj zoper Biafro je v veliki meri tudi verski boj: osrednje nigerijske čete so povečini mohamedanske in zato je zanje boj zoper »krščanske pse« svet boj. Anglija se boji za petrole, ki ga je prav na ozemlju Biafre zelo veliko in na debelo prodaja osrednjim nigerijskim četam orožje. Znano pa je, da je trgovina z orožjem ena najbolj donosnih kupčij na svetu. Sovjetska zveza pošilja nad Biafro svoje bombnike, ki jih vodijo egipčanski piloti in sejejo iz njih smrt ter razdejavanje. Komunisti in kapitalisti so se znašli na istih tirnicah.

Najbolj čudno ob vsem tem dogajanju v Biafri je pa nekaj drugega: čeprav tu umira dnevno znatno več ljudi kot npr. v Vietnamu, pa je ves kulturni svet do zadnjih časov molčal o tem. Šele katoliško in protestantsko časopisje je prvo opozorilo na žalostne dogodke v Biafri. V čast slovenskim časnikom v domovini moramo zapisati, da od začetka podpirajo pravične zahteve in upravičene težnje biafrskega prebivalstva.

Voditelji Biafre računajo s tem, da bodo zvezne nigerijske čete prej ali slej zasedle vse njeno ozemlje. Zasedle, a ne obvladale, kajti vsa Biafra je že sredi priprav na dolgoletno gverilo v džungli. Občutek, da nimajo člani plemena Ibo več kaj izgubiti, jih dela fanatične. Fanatizem pa je najboljše podlaga za gverilo. Osmi- na biafrske vojske, kakih šest tisoč mož, že deluje za črtami napadalcev. Nastaja široko razpredena mreža skupinic, ki štejejo po tri može. Njihova dolžnost je zbirati podatke o premikih nigerijskih čet, njih položajih, njihovi

V Trstu in povsod drugje, kamor je po prvi svetovni vojni prišla Italija, praznujejo letos petdesetletnico priključitve. Z izjemo Beneške Slovenije je Italija leta 1918 dobila vso sedanjo slovensko narodno manjšino skupno s kraji, v katerih živi, to je pas od Kanalske doline preko goriške pokrajine do Tržaškega ozemlja.

Popolnoma razumemo italijansko govoreče sodržavljanke, da praznujejo obletnico dogodkov, za katere je italijansko ljudstvo med prvo svetovno vojno veliko žrtvovalo. Razumemo tudi, da so ob takšnih proslavah nekoliko v zadregi, ko gledajo na nas Slovence. Slovenci smo brez svoje zasluge in brez svoje krivde prišli v državo, ki je matična domovina italijanskega naroda, nas pa loči državna meja od naše matične domovine. Smo torej narodna manjšina. To ni edini primer na svetu, ker pač ni mogoče vedno potegniti takšnih političnih mej med

državami, ki bi se krile tudi z narodnostnimi mejami. V takšnih primerih pa je treba pravilno in pravično urediti položaj narodnih manjšin.

Tudi Slovenci smo — daleč od vsakršnega iredentizma — brez lastne krivde nekoliko v zadregi sredi proslav, označenih s »Trieste 68«, čeprav vključujejo tudi Goriško. V zadregi smo zato, ker naš položaj žal še ni tako urejen, da bi lahko pokazali ne samo svojo pasivno in resignirano, marveč tudi prisrčno in aktivno prisotnost. Zato mislimo, da nudijo letošnje proslave novo priložnost, da pozovemo večinski narod, naj se potruji, da bodo načelnim izjavam in izboljšanim ozračju sledila dejanja, ki bodo res zajamčila naš narodni obstoj in razvoj ter zaščitila naše pravice.

Tu je jedro vsega vprašanja, ki ga bomo skušali prikazati v vrsti člankov s prikazom položaja, v katerem se nahaja slovenska narodna manjšina v Italiji po petdesetih letih. Danes se bomo omejili le na nekaj splošnih misli ter na morebitni obisk državnega poglavarja v Trstu.

POTISNJNI OB STRAN

Slovenci v Italiji gotovo lahko »dihamo« in nad nami ne pleše več raznarodovalni fašistični bič. Niso pa še odpravljene vse posledice fašističnega biča. Fašizem je padel — tudi mi smo plačali velik krvni davek za njegovo odstranitev — njegova miselnost pa je ponekod še ostala in jo je čutili zlasti v birokratskem aparatu. Lahko se med seboj (na uradih in sodiščih) pogovarjamo v lastnem je-

ziku; imamo svoje časopise, raznovrstne organizacije; z izjemo videmske pokrajine imamo šole s slovenskim učnim jezikom, marsičesa bistvenega pa še nimamo, in to bomo dokazali v naslednjih člankih. Danes naj opozorimo na uradni in zunanji videz, ki je takšen, kakor da nas ni. Povsod smo potisnjeni nekam v kot kakor adoptiran otrok, ki je prinesel za doto zemljo, na kateri je živel in morda še živi, zdaj pa je vsem v družini napoti kot nadležen nebodigatreba. Le tisto dobi, kar mu je najbolj nujno potrebno, pa ne javno, ampak neke pod mizo, in pa ono, kar si sam pribori. O kakšni materinski prisrčnosti do tega otroka žal ni moč govoriti.

Kaj bi bilo bolj prav in lepo, kot javno zunanje priznanje, da v teh krajih živimo tudi Slovenci? In kako bi lahko lepše izkazali zunanji znak tega priznanja kot tako, da bi državni poglavar med proslavami petdesetletnice vsaj sprejel predstavnike slovenske narodne manjšine, ko pride v Trst? Kolikor nam je znano, se oblastva in vladne politične stranke v Trstu niso spomnile Slovencev in niso v pripravljalnem programu predvidele, da bi državni poglavar med morebitnim prihodom v Trst sprejel tudi predstavnike Slovenske skupnosti, drugih organizacij ter slovenske izvoljene predstavnike. Zelo bi nas veselilo, če bi bile te naše informacije netočne, saj potem Slovenci ne bi bili prisiljeni iskati drugih zakonitih načinov, kako bi ob tej važni obletnici pokazali, da živimo tu kot prezrta narodna manjšina.

slg

Začele so se olimpijske igre

Vsa negotovost, ali bo letos prišlo do olimpijskih iger, je že mimo. Nemirni mehiški študenti so zaenkrat ustavili svojo agitacijo in mehiško prestolnico je zajelo slavnostno ter mrzlično vzdušje največjih športnih tekem, ki jih premore sedanji čas.

Dne 12. oktobra ob 6. uri popoldne po srednjeevropskem času (v Mehiki je bila ura ravno poldna) je državni predsednik Gustavo Diaz Ordaz odprl XIX. olimpiado s kratkimi besedami, nakar se je začel mimohod vseh nastopajočih, ki je bil sila privlačen za oko, saj so številne reprezentance bile odete v res pisana oblačila ali uniforme. V mimohodu je sodelovalo 7886 atletov in atletinj iz 118 držav, kar pomeni absoluten rekord.

Ob 12.30 po mehiškem času je na najvišjem mestu olimpijskega stadiona zapaljala olimpijska zastava, ki so jo od zadnjih olimpijskih iger leta 1964 hranili v Tokiu na Japonskem. Sedaj bo vihrala do sobote zvečer 26. oktobra, ko se bodo igre zaključile, nakar jo bo sprejel v varstvo župan mesta Mehiko do leta 1972, ko bodo zastavo poslali v München, na Bavarskem, kjer se bodo vršile XX. olimpijske igre. Stirideset tisoč balončkov je bilo ob priliki dviganja zastave spuščeni v zrak, kar je 80.000-glava množica, zbrana v olimpijskem stadionu, pozdravila s huronskim skandiranjem: Mehiko, Mehiko!

Po spustitvi teh balončkov je pritekla v stadion Enriqueta Basilio Sotelo, mehiškanska rekorderka v teku na 400 m. V rokah je nosila olimpijsko baklo. Bila je to prva ženska v zgodovini olimpiad, ki jo je doletela ta čast. Sledila je zaprisega tekmovalcev in sodnikov tekem, pri čemer je zletelo iz kletk 6200 golobov, simbol miru.

Ze naslednji dan, v nedeljo 13. oktobra, je bila podeljena prva zlata kolajna. Pridobil si jo je črnski atlet Temu iz vzhod-

noafriške države Kenija, ki je 10.000 m pretekel v času 29 minut 27,4 sekunde. Drugo in tretje mesto sta prav tako osvojila dva ne-Evropejca: Abesinec Wolde in Tunizijec Gammoudi.

Na željo olimpijskega odbora je sv. oče Pavel VI. naslovil na nastopajočo posebno poslanico, ki je bila sestavljena v španskem, francoskem, angleškem in italijanskem jeziku. V njej je med drugim rečeno: »Ko se boste vrnili na svoje domove, vsakomur povejte, da je mir mogoč: prav vaša tekmovalja so to dokazala. Pet krogov, med seboj prepletenih, ki so uradni znak olimpiad, jasno simbolizirajo sožitje različnih človeških ras, ki žive na petih celinah. Vi atleti, ki me poslušate v Mehiki, in vi vsi mladi, ki me poslušate širom po svetu, prosimo vas: bodite glasniki, bodite oznanjevalci, bodite apostoli miru!«

Tudi je sv. oče poklonil za kapelo v olimpijskem naselju umetniško izdelano monštranco. Kot prispevek h kulturni razstavi v okviru olimpiade je Sv. sedež poslal v Mehiko tri reliefe in dva mozaika.

Zasedanje sveta evropskih občin v Trstu

Pretekli teden je bilo v sejni dvorani tržaškega občinskega sveta zasedanje sveta evropskih občin, ki so se ga udeležili predstavniki občin iz držav Evropske gospodarske skupnosti, Velike Britanije, Avstrije in Švice. Na zasedanju so bili prisotni za vlado ministrski podtajnik za zunanje zadeve senator Oliva ter predstavniki deželnih in krajevnih oblasti. V svojem pozdravnem govoru je župan Spacini med drugim poudaril vlogo našega mesta kot posredovalca med različnimi narodi. Udeleženci zasedanja so pretresali najbolj aktualne mednarodne probleme.

Tri četr tisočletja stara škofija

Škofija Seekau-Graz praznuje 750-letnico svojega obstoja. Sv. oče je škofiji poslal posebno pismo, v katerem čestita za ta izredni jubilej.

Naše molitvene dolžnosti

V svojih molitvah smo navadno preveč sebični in ozkosrčni, a premalo širokogrudni in vesoljni. Sedaj, ko je ves svet pred nami odprt in v tako naglem razvoju, bi živi udje Cerkve svoje molitve morali bolj prilagoditi potrebam, ki jih kažejo sledeči statistični podatki:

Dnevno se rodi na svetu že 300.000 otrok, kar je letno 110 milijonov.
Dnevno umira na svetu okoli 130.000 ljudi, torej letno 47 milijonov.
Vsak dan je tedaj na svetu 170.000 ljudi več, t. j. letno 63 milijonov.
Katoliških duhovnikov je sedaj 425.800, redovnic okoli 1 milijon.
Vseh ljudi je danes že 3 milijarde in 300 milijonov, od katerih je komaj ena milijarda kristjanov, med temi kakih 580 milijonov članov katoliške Cerkve.
Kdor zna te številke vsaj malo presojati, bo iz teh podatkov takoj spoznal naše molitvene dolžnosti:

1. ZA ŠIRJENJE VERE. Kljub nadčloveškim naporom misijonskega osebja in znatnim doseženim uspehom krščanstvo na svetu v odstotku ne napreduje, marveč nazaduje. To zategadelj, ker imajo prav nekrščanski narodi največji prirodni prirastek, odkar je z izboljšanim zdravstvom umrljivost tudi pri njih zmanjšana.

Papežu Benediktu XV. ni dala spati bridka misel, da je na svetu milijarda ljudi, ki ne poznajo Kristusa, a komaj 50 let pozneje se njihovo število približuje že 2 in pol milijarda. Med tem pa mi vse preveč mirno spimo, kakor da se nas ta poplava poganstva nič ne tiče in da nam vobče ni znana Zveličarjeva oporoka: »Pojdite in učite vse narode!«

Katoliška misijonska fronta je občudovanja vredna, toda premalo jo molitveno in denarno podpira brezbrzižno ozadje, kjer se premnogi premalo zavedajo, da je **Odrešenik** svojo predragoceno kri prelil za zveličanje vseh ljudi, ter da nam je danes skoro ves svet dostopen.

2. ZA VEČJE ŠTEVILO DUHOVNIH POKLICEV. V najožji zvezi z zgoraj navedenim je problem »delavec na njivi Gospodovi«. Dasi smo vsi dolžni pomagati, so vendarle prvenstveno potrebni duhovniki (škofijski in redovni), redovniški bratje in redovnice-sestre. A tudi tu smo v nevarnem zastoj. V poslednjih petih letih se je sicer število duhovnikov povečalo za 2,6%, toda istočasno se je število vernikov in ljudi sploh povečalo za nad 10%.

Pred 60 leti je na enega duhovnika prišlo 900 katoličanov in 5300 vseh duš. Danes na enega duhovnika pride 1250 katoličanov in 7760 vseh duš.

Položaj bi še ne bil tako kritičen, ker moderna prevozna sredstva omogočajo duhovnikom oskrbovanje večjih področij kot nekoč; toda glavna nesreča je v tem, ker te sile niso niti približno sorazmerno razdeljene. Ponekod ribiči duš omagujejo s preobilnim ribolovom, drugod pa izpirajo prazne mreže. Že v katoliških krajih je preočito nesorazmerje. V marsikaterem kraju Evrope in Severne Amerike pride en duhovnik na 500 vernikov, medtem ko v Latinski Ameriki ni redkost, če mora en sam duhovnik skrbeti za več desetisoč vernikov. Zato se ne moremo čuditi strašnem dejstvu, da je Cerkev v našem stoletju na področju Južne Amerike izgubila večje število članov kot v Evropi v času reformacije. Poudariti pa je treba, da je edini razlog, da so toliko katoličani prešli k protestantskim sektam, samo ta, ker jim Cerkev ni mogla nuditi potrebne duhovne oskrbe.

Glede impozantnega števila ženskega redovništva bi mogli navesti podobna dejstva. Število bratov-laikov pa je sploh premajhno, ker marsikje prevladuje predsodek, da je ta stan samo za one pobožne moške, ki niso dovolj nadarjeni, da bi mogli postati duhovniki; medtem ko so taki pomočniki, posebno v misijonih neprecenljive vrednosti: od gradbenikov in obrtnikov do vzgojiteljev in zdravnikov.

Katero plemenito krščansko srce ne bo ganjeno, ako bomo vsak dan pomislili: Spet je na svetu 120.000 več nekrščeni.

Pomanjkanje duhovniških sil je zopet občutnejše. Spet se bo 130.000 osebam reševala večna usoda!

Iz nepoučenosti in pomanjkljivega razglabljanja smo ta dejstva doslej prezrli. Odslej pa bomo vselej pri jutranji ali večerni molitvi in pri obiskovanju sv. maše redno molili tudi za širjenje vere, za duhovniški naraščaj in za umirajoče.

D. B.

Lačni in sestradani čakajo ti indijski otroci na hrano. Kdo jim jo bo preskrbel? Krščanska ljubezen je prva poklicana, da jo preskrbi

IZ KANALSKE DOLINE

Rožnovenska nedelja na Sv. Višarjah

Kot vsako leto sem tudi letos želel prisostvovati uradnemu zaključku višarske božje poti, ki vsako leto sovpadajo z rožnovensko nedeljo. Spet sem imel srečo: dan je bil sončen in narava prekrasna zlasti zaradi pester barve bukovih in macesnovih gozdov.

Iz Rablja sem šel na pot v jutranjih urah. Upal sem, da bom že okrog desete ure na cilju, a romarjev je bilo spodaj pri žičnici toliko, da sem prišel na vrsto šele po poldrugi uri. Ura je kazala že enajst, ko sem vstopil v svetišče. Že leta in leta imam navado, da ta dan opraviš sv. spoved in prejmem sv. obhajilo, kajti le potem se dá pri višarski Kraljici doživeto moliti in peti od srca.

Okrog poldne so zapeli zvonovi ob slovesnem »Tebe Boga hvalimo«, nato pa je v slovo zadonela vedno mogočna in pretresljiva pesem, ki romarjem privabi solze v oči »Marija skozi življenje«. Na Višarjah je pač tako, da je slovenska pesem najlepša, kadar zaori iz grl zvestih Marijinih častilcev.

Lani sem našel na ta dan tudi skupino prijaznih slovenskih deklet iz Gorice. Izmenjali smo si naslove in tako so mi javile nekaj dni pred rožnovensko nedeljo, da bodo tudi letos prišle na Sv. Višarje. Po sv. maši sem jih poiskal pri Mešniku, pa ne našel. Morda so že prej odšle v dolino, morda sem se jaz predolgo zamudil v cerkvi, srečali se pač nismo, za kar mi je resnično žal. Naj nas zato potolaži zavest, da smo skupno počastili nebeško Mater in se zbrali pred njenim milostnim kipom, ona naj nam pa nakloni milost, da se bomo še pogosto lahko povzpeli k Njej v višavo, ob koncu zemeljskega potovanja pa dospeli tudi k Njej v nebeško kraljestvo.

Tomaž Cuder

Katoliški kardinal v anglikanski cerkvi

V anglikanski cerkvi sv. Jakoba v Londonu je govoril angleški kardinal Heenan. Po štiristo letih se je to prvič zgodilo. Kardinal je govoril ob priliki akcije za zbiranje sredstev za pobiranje rakastih obolenj.

Občni zbor Slovenske prosvete v Trstu

Na pragu jeseni, ko se pričinja sezona prosvetnega dela v naših društvih, je bil občni zbor Slovenske prosvete v Trstu, na katerem so delegati pregledali dosedanje delo centrale in posameznih društev in naredili nove načrte. Poudarjeno je bilo, da naj bi bila vez med vsemi društvi še dalje trdna in iskrena. Naj vendar tudi tisti, ki mislijo, da sami sebi zadoščajo in so prepričani, da jim ne more nihče kaj pametnega svetovati ali jim pomagati, naj vendar pridejo tudi zraven. In če mislijo, da res ničesar ne potrebujejo, naj bodo toliko socialni in toliko »katoliški«, da bodo svojim bratskim katoliškim društvom oni pomagali.

Dalje je bila izrečena na občnem zboru iskrena zahvala vsem našim ljudem, ki tako nesebično pomagajo in so pomagali graditi farne domove, tako, da imamo danes v vsakem večjem kraju svojo dvorano ali pa svoj dom. Povečini so te domove zgradili s prostovoljnimi prispevki naših ljudi. Hvaležni smo tej njihovi narodni zavesti in jih prosimo, da podpirajo še dalje to delo po svojih močeh. Zahvaljujemo se jim, da ob različnih prilikah darujejo v dobre namene, pogosto prav za naše farne domove. Gotovo s tem dobrim delom postavljajo trajnejši spomenik svojim dragim kot pa bi ga s še tako velikim vencem rož, ki uvene.

S tem, da imamo katoličani možnost razviti svoje prosvetno delavnost, ker imamo svoje prostore, nas to obvezuje, da v teh dvoranah polno zaživimo prosvetno življenje. Zato je nujno, da drug drugemu pomagamo s prireditvami, saj ima vsaka skupina možnost, da nastopa v več krajih s prireditvijo, ki jo je skrbno pripravila. Na ta način lahko drug drugemu pomagamo, dvorane pa ne bodo zaprte ali pa vsaj ne bo v njih le televizija in morda kak film. Poudarjena je namreč bila želja, naj bodo v naših dvoranah lepe in čiste slovenske prireditve, kjer bo pela naša govornica in bo iz programa žarela dobra misel in plemenita ideja in slovensko razpoloženje. Samo za take čiste prireditve naši ljudje žrtvujejo in prispevajo svoje darove. Nobeno društvo ne sme darovalcev v tem razočarati.

Sklenjena je bila tesnejša povezava z goriško Zvezo slovenske katoliške prosvete in z njo tudi s koroško centralo.

Izrečena je bila zahvala tudi javnim državnim, oziroma deželnim oblastem za podporo pri prosvetnem delovanju s prošnjo, da bi našli več razumevanja posebno tisti kraji, ki so na našem ozemlju brez vseh sredstev in je delo v teh krajih izredno važno, da bi zajeli predvsem mladino in jo usmerjali k pozitivnemu delu ter jo prosvetno izpopolnjevali, da bi se vključila kot konstruktivni člen v sodobno družbo. Da pa bi mogli mladino navdušiti, so potrebni pri prosvetnem delovanju modernejši sodobni tehnični pripomočki.

Če bodo Svetoivančani soglasni, se bodo vsa društva, ki so včlanjena v Slovenski prosveti ali z njo tesneje sodelujejo, priključila na skupnem taboru 1. decembra, če bo do takrat Dom zgrajen in bo lahko odprt.

O sodelovanju Slovenske prosvete z društvi in prosvetnimi zvezami, ki imajo odprto delovanje na drugačen svetovni nazor, je bila izražena pripravljenost sodelovanja, ko gre za skupne narodne zadeve, kakor je bilo to tudi v preteklosti v primerih slovenskega šolstva, Beneške Slovenije in podobno. Izražena pa je bila tudi želja, da bi se pritegnilo k sodelovanju pri upravi Kulturnega doma in Slovenskega gledališča tudi predstavnike Slovenske prosvete, saj tako Kulturni dom kot Slovensko gledališče upravlja še vedno ena sama skupina zamejskih Slovencev, ena sama po združitvi Prosvetne zveze s kominformistično prosvetno centralo. Seveda, ko bo vsa slovenska manjšina sodelovala pri upravi, bomo lahko govorili o »skupni slovenski« zadevi.

Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor in

Versko življenje na Češkoslovaškem

Msgr. František Tomašek, apostolski administrator praške nadškofije, je izjavil, da je na Češkoslovaškem, ki ima 14 milijonov prebivalcev, 60% katoličanov, 10% protestantov in 30% brezvercev. Od katoličanov izpolnjuje verske dolžnosti 10% na Češkem in 35% na Slovaškem. Število duhovnikov je padlo v obdobju 1948-1958 od 7000 na 3108, katerim je vlada dovolila izvrševati svoj poklic, poleg 1300 od vlade nepriznanim, ki so v civilnih službah. Poučevanje verouka na šolah je neobvezno. Od 50.000 se je pouka udeleževalo leta 1965 200, v letu 1966 450 in 500 v l. 1967.

sicer: za predsednika prof. Marij Maver, za podpredsednika dr. Zorko Harej, predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov, za tajnika Glavko Petaros, za blagajnika prof. dr. Maks Sah. V ožjem odboru so še: prof. Jože Peterlin, dr. Stanko Janežič, Franko Volpi in Marijan Kravos. V nadzornem odboru sta Josip Podobnik kot predsednik in Stanko Zorko. V širši odbor bodo izvolila vsa včlanjena društva svoje

zastopnike.

Občni zbor je bil poln optimizma in prijetnega razpoloženja. V imenu Slovenske skupnosti ga je pozdravil dr. Matej Poštovan, pozdravil ga je dolgoletni član odbora Slovenske prosvete deželni svetovalec dr. Drago Stoka, v imenu goriške Zveze pa je prinesel pozdrave dr. Kazimir Humar. Tako stopa v novo sezono prenovljeni odbor, ki mu želimo mnogo uspehov.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Deset let smrti papeža Pija XII.

Preteklo sredo je sv. oče Pavel VI. opravil sv. mašo za dušni pokoj rajnega papeža Pija XII. ob desetletnici njegove smrti. Ob tej priliki je izrekel tudi izbrane besede v njegov spomin ter položil šopek rož na njegov grob. Sv. maši zadušnici so prisostvovala številne osebnosti iz redovniškega in laiškega sveta kakor tudi nekateri člani rodbine Pacelli.

Svetovno romanje ciganov

V Španiji živi okrog 200.000 ciganov. 95% jih je še nepismenih. Duhovna skrb zanje je poverjena nadškofu iz Tarragone, kardinalu Arriba y Castro. Letos v septembru so cigani vsega sveta že tretjič opravili svoje skupno romanje k pilarski Materi božji v Saragozi. Bilo jih je nad deset tisoč. Mnogi so ob tej priliki v romarskem svetišču prejeli sveti krst, sveto birmo ali šli k prvemu svetemu obhajilu.

Večne zaobljube črnih redovnic

V nedeljo, 15. septembra so v cerkvi sv. Petra v Kinshasa v Kongu štiri redovnice napravile večne zaobljube, štiri novinke pa so imele preobleko. Slovesnosti

se je udeležil predsednik republike general Mobutu in prefekt kongregacije za katoliško vzgojo kardinal Garrone. Sveto mašo je daroval krajevni nadškof Malula. V govoru je med drugim dejal, da je naloga Cerkve v Kongu, da dá tudi bogoslužju domače oblike. Štiri redovnice so v znamenje večne zaveze z Bogom potočile nekaj kapljic krvi na bel prtiček. To je staro afriško znamenje zakonske zveze.

Nova sinagoga v Madridu

Leta 1492, v letu odkritja Amerike, so morali vsi Judje zapustiti Španijo, sinagoge so pa bile delno razrušene delno pa spremenjene v katoliška svetišča. Po tolikih stoletjih je bila v septembru letoš zgrajena v Madridu zopet judovska sinagoga, ki ima prostora za 2500 vernikov.

Katol. tednik za Južno Ameriko

Skofje Južne Amerike proučujejo možnost tiskanja posebnega tednika, ki bi bil izdajani v veliki nakladi in ki bi dal javnemu mnenju konkretno usmeritev v sodobnih problemih. Skupina strokovnjakov je že dalj časa na delu, da bi uresničila tako publikacijo. Finančno bo podprl izdajo severnoameriški episkopat.

Nič več minister

Češki duhovnik Plojhar je bil dvajset let minister za zdravstvo in predsednik duhovniškega društva za mir, ki je nekako odgovarjalo Ciril-Methodovemu društvu duhovnikov v Sloveniji.

Začelo se je z zborovanjem 15. februarja letos. Zborovanje je odprl predsednik Plojhar, ki je opisoval svoje zasluge za duhovnike kot dvajsetletni zaveznik komunistov in se hvalil, da je on pravzaprav predhodnik rimskega koncila in dialogov. Izvajanju se je pridružil še pet odborov - njegovih ožjih sodelavcev. Nato je prošil za besedo župnik Vladimir Rudolf, ki je začel: »Dosti je besed! Ugotavljam, da je duhovniško gibanje za mir vodeno od zunaj. Isto ni storilo ničesar, da bi se Cerkev na Češkoslovaškem približala koncilskemu duhu. Čas je, da se vse spremeni.«

Izvajanje mladega župnika je bilo sprejeto s splošnim začudenjem in osuplostjo. Stari gospodje, ki so dvajset let sledili svojemu vodju, so zaman upirali v njega oči, da bi rešili položaj. Tudi Plojharju je izvajanje vzelo sapo. Toda le za nekaj trenutkov. Predno je mogel začeti ugovarjati nenavadnim izjavam, so se vsi navzoči zdramil iz otrplosti in navdušeno zaploskali Rudolfu. Plojharju se je za

čel podirati stolček, na katerem je trdnj sedel celih dvajset let.

Dne 12. marca je bil sklican občni zbor društva ob navzočnosti msgr. Tomaška, ki je bil gibanju vedno nasproten. Udeleženci predlagajo nezaupnico Plojharju. Za nezaupnico je glasovalo 65 udeležencev, proti samo 15. Vsi slovaški odborniki so odstopili. Po štiriurni debati se je vdal tudi Plojhar. Za novega predsednika je bil izvoljen msgr. Tomašek, za tajnika Rudolf. Kot vidni znak, da je društvo popolnoma prelomilo s preteklostjo, je tudi izpremenilo ime. Namesto »Duhovniško gibanje za mir« nosi sedaj ime »Gibanje za koncilsko obnovo«.

»Lidova demokracija«, glasilo Ljudske stranke, katere načelnik je bil Plojhar nepretrgoma od l. 1948, je nato moža pozvala, naj zapusti Češkoslovaško in naj skuša popraviti pretekle znote s tem, da gre misijonariti v prekomorske dežele.

V dveh mesecih je ta mogotec izgubil vse javne službe, ministrstvo za javno zdravje, predsedstvo Ljudske stranke, predsedstvo Duhovniškega gibanja za mir. Ujabil se je v vilo blizu Prage, ki mu jo je vlada nakazala za šest mesecev. Neslaven konec udinjanja oportunističnega duhovnika brezbožnemu režimu!

Amerikanci zopet v vesolju

Po hudi nesreči, ki se je zgodila 27. januarja lani pri kateri so zgoreli na astronautskem oporišču Cape Kennedy v ZDA trije severnoameriški vesoljci, vse do preteklega petka, 11. oktobra ni bilo več nobenih vzletov v vesolje. Končno, po 23-mesečnem premoru (zadnji ameriški polet z dvočlansko posadko v kabini »Gemini« se je končal 11. novembra 1966) je ZDA spet uspelo poslati na krožno pot okoli zemlje tri svoje astronave, ki jih vodi v teh vrstah poletov že prekaljeni Walter Schirra.

Med poletom, ki naj bi po programu trajal deset dni in 21 ur (kolikor časa približno znaša vožnja na luno in nazaj) in bi vesoljska kabina naredila 800.000 km dolgo pot, bodo astronomi izvedli 51 poizkusov. Če bo poizkus z ladjo »Apollo 7« uspel bo verjetno že v decembru letos sledil polet s tričlansko posadko okoli lune, vendar brez pristanka na njenem površju. Sedanja vesoljska ladja je namreč še nepopolna: manjka ji tisti del, ki bi moral na luno pristati z dvema čla-

noma posadke ter nato zopet odpotovati in se pridružiti tretjemu vesoljcu, ki bo ostal na tiru okoli lune.

Ne vemo še, ali bo sedanjim trem astronautom uspelo ostati v ozračju enajst dni, kot predvideva program. Prišlo je že do določenih težav: poveljnik vesoljske ladje Schirra se je na poletu prehladil, tudi ostala dva vesoljca imata dežave z dihanjem, šipe ladje so postale motne.

Medtem ko spremlja ameriški polet milijone in milijone ljudi po televiziji, pa se Sovjeti tiho pripravljajo, da Amerikance prehitijo in prvi pristanejo na luno. Načelnik vesoljskega centra v ZDA von Braun meni, da je bil polet sovjetskega satelita »Zond 5«, ki je prejšnji mesec obkrožil luno in nato pristal na oceanu, generalna vaja sovjetske vesoljske kabine s človeško posadko namenjena na luno. Von Braun je mišljenja, da tako kakor stvari stojijo, bi utegnili Sovjeti priti na luno že sredi poletja prihodnjega leta, medtem ko bi mogli Amerikanci to izvesti šele v jeseni leta 1969.

Misijska Cerkev - mozaik ljubezni

Smo pred misijonsko nedeljo. Čeprav imamo povsod v Evropi dosti dela in skrbi z našo domačo cerkvijo, se moramo vsaj v teh dneh ozirati v daljno misijonsko Cerkev po drugih kontinentih. To je volja velikega papeža Pija XI., ki je misijonsko nedeljo ustanovil.

Neki ljubljanski bogoslovec je narisal nedodelan mozaik — ribo in pod sliko napisal: mozaik ljubezni. Lepa zamisel: riba, simbol Kristususa; vsi smo dolžni briti njegov nauk, vsi moramo postavljati mozaik ljubezni, ki je Cerkev v misijonih; vsak mora po svoje prispevati, da bo Cerkev v misijonih čimprej postavljena, da bo ta božji mozaik naše ljubezni čimprej dokončno sestavljen in tako v čast in slavo vsej Cerkvi. Ker se to doslej še ni zgodilo, zato na risbi mozaik-riba ni dokončno izrisan, manjkajo še mnogi kamenčki, mogoče prav tisti, ki jih lahko na to misijonsko nedeljo zopet nabereмо z našimi molitvami in žrtvami.

To sliko — mozaik ljubezni — vidite mnogi v teh dneh na novi ljubljanski Knjižici, ki so jo pripravili ljubljanski bogoslovci in je vsa posvečena veliki zadevi krščanskega misijonstva. Zanimivo in prijetno pisana Knjižica je dokaz zavzetosti za velike ideale misijonstva med nedanjimi duhovniškimi kandidati v Ljubljani. V Knjižici najdete tudi celotni seznam vseh slovenskih misijonarjev; objavljeno so tudi poštni naslovi vseh naših bogumnih rojakov v misijonih. Objava naslovov ima namen, da bi Slovenci svojim misijonarjem več pisali in jim vedno bolj

pomagali. Knjižico »Mozaik ljubezni« (cena 50 lir) vsem našim bralcem lepo priporočamo.

Krstni kamen v župni cerkvi v Dobruču na Dolenjskem, kjer je bil poznejši apostol Indijancev škof Friderik Baraga krščen in se je ob povratku v domovino eno uro kleče zahvaljeval za milost sv. krsta. Ali ne bi bilo prav, če bi se za letošnjo misijonsko nedeljo tudi mi vsi za isto milost Bogu zahvalili in kaj za misijone darovali?

SKROMNO PRIZNANJE osebju goriške bolnišnice

Človek se lahko kar čez noč znajde v čisto drugem okolju, npr. v bolnišnici. Nekaterim se zdi ta beseda strašna, pa vendar ni tako. Posebno danes ne. Moderne metode so predrle tudi stene naših bolnišnic in danes se ti zdi, da preživljaš za temi zidovi prijetne počitnice, kakor v najboljšem hotelu, z izjemo seveda, če te bolečine preveč ne mučijo. Ze lega goriške bolnišnice je krasna, na jugu se odpira pogled na goriško mesto, na vzhodu in severovzhodu pa na zelene griče sosedne Jugoslavije. Sobe so velike in zračne in povsod dihata čistoča in red. Za to skrbijo postrežnice, pa tudi pridne gojenke bolničarske šole, ki so za vse na razpolago noč in dan. Tudi najnižjih del se ne stramujejo, vedno prijazne, smehljajoče, polne idealov in poguma, kajti treba je res izrednega poguma, da mlado dekle vztraja v tej trdi šoli. In noči? Sestnajst noči zaporedoma mora narediti vsaka gojenka. Pa to niso noči kinkanja in brezdelja. Tudi do 70 bolnic mora eno samo dekle postreči do jutra, zato začne z deli včasih že ob štirih zjutraj. Ena mi je rekla: »Sestindvajsetim bolnicam moram vzeti kri iz žile za preglede.« Ta dekleta zaslužijo res vso pohvalo in želeči je, da bi tudi med slovenskimi dekletimi vstali taki poklici. Ta poklic deklet plemeniti bolj kot vsaka druga služba.

Tudi redovnice opravljajo vestno svojo službo in to leto za letom, desetletje za desetletjem, vse dokler ne obnemorejo. Vse v korist trpečega človeštva. V veliki sobi smo se čutili vsi kot ena družina. Ni res, da ženske ne morejo živeti v miru med seboj. In bile so to povečini preproste žene iz podeželja, a kako plemenite in dobre. Prav kakor govori sv. pismo: Jokale smo

z jokajočimi in se veselile z veselimi. Nobena ni odšla domov, ne da bi potočila solze ob slovesu. Zato je tako lepo in potrebno, da človek spozna tudi drugi svet in ne samo tistega, v katerem živi. Tu vidiš resnično ljubezen med možem in ženo, med materjo in otroci, vidiš brezmejno trpljenje tistih, ki so na smrt obsojeni. A vidiš tudi vdanost, živo vero, ki jo daje Kristus, ki vsako jutro prihaja v srca bolnic. Tako zorijo srca v trpljenju, zorijo za nadaljnje pogumno prenašanje nadlog v življenju, zorijo za večnost.

Zdravniki se kot usmiljeni Samaritani trudijo, da bi vrnili v življenje vsako bitje. Nobene razlike ne delajo, če je to bitje še čisto mlado ali že na robu življenja. Vsakemu posvečajo isto skrb, isto pozornost. Bolnik čuti, da je v dobrih večjih rokah in to pomeni zanj že pol zdravja.

Se na tiste osebe in redovnice se moram spomniti, ki dan na dan pripravljajo hrano za številne bolnike. Kakšna razlika pred dvajsetimi leti ali pa sedaj! Ko si pri mizi, se ti zdi, da si v hotelu. Hrana je izborna, raznolika; z vsem taktom te strežejo gojenke in vsako jed prinašajo na svetlih pladnjih.

Zvečer, ko že pada noč na zemljo in se iz daljave bleščijo tisočere luči bližnjega mesta, pa se zberejo bolnice okrog velike mize in igrajo tombolo. Pri igri čas bliskovito beži, že je tu ura počitka in jutri spet nov dan in novo upanje: morda pa me le pošljejo kmalu domov!

ZO-PI

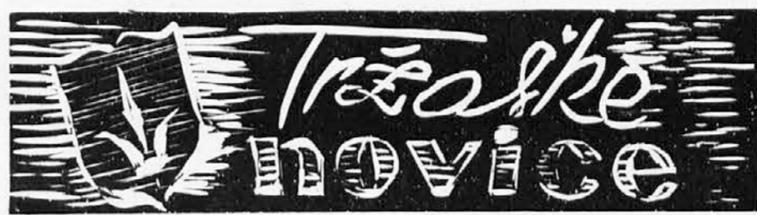
Širite »Katoliški glas«

ovajanjem in z maščevalno ihto, ki se niti pred umori nedolžnih ni ustavila.

Prva skupina partizanov se je v Brestovici predstavila kar v prijazni luči; bili so uslužni in celo v cerkev k maši so prišli. Druga skupina pa je že pokazala, da prezira vse, kar je v zvezi z vero. Motili so nam verske obrede, po vaseh so prirejali sestanke, kjer so sramotili Cerkev in duhovnike, mladino pa so skušali navezati s prirejanjem plesov.

Tedaj sem prvič slišala besedo »reakcija«. To so bili vsi tisti, ki so hodili v cerkev in ostali v stiku z dušnim pastirjem. Tudi naša družina je bila kmalu k njej prišeta. Se se spominjam uboge ženice, ki sem ji velikokrat kaj pomagala, kako se je v onih dneh ustavila pred menoj in mi zaklicala: »Dol z reakcijo!«

Ker smo bili »reakcija«, so »tovariši« k nam pridno zahajali in nas »osvobajali« sedaj hrane, sedaj živine, sedaj vina, sedaj obleke. Pa da bi to vsaj borec v roke prišlo! Kasneje smo izvedeli, da je marsikaj našega končalo v rokah »naprednih« družin in pri njih tudi ostalo. Seveda smo morali molčati, saj ni bilo treba dosti

Imenovanje prevajalcev in tolmačev

Na podlagi sklepa medministrskega sveta z dne 2. januarja letos je ministrstvo za pravosodje izdalo odlok o imenovanju šestih prevajalcev in tolmačev pri tržaškem prizivnem sodišču, ki so mu podrejena pokrajinska in okrajna sodišča v vsej deželi. Imenovani so bili naslednji prevajalci in tolmači: Egon Donnersberg (za nemščino), Remigij Starc (za slovenščino in srbohrvaščino), Dario Rustia-Traïne (za srbohrvaščino), odv. Avgust Šfiligoj (za slovenščino), odv. Franc Baša (za slovenščino, srbohrvaščino in nemščino) ter Edi Košuta (za slovenščino in srbohrvaščino).

Zadevni odlok z veseljem pozdravljamo, vendar to ne zadostuje, v kolikor je še vedno v veljavi na tem področju fašistična zakonodaja, ki določa, da mora vsakdo, ki pozna italijanščino, to tudi uporabljati pred sodiščem. Če tega ne bi hotel, je lahko celo kaznovan.

Promocija

Pred kratkim je diplomiral na biotehnični fakulteti ljubljanske univerze Rudi Povšič. Cestitajo mu bivši sošolci, prijatelji in znanci.

Seja gospodarsko-socialnega odbora

O sestavi gospodarsko-socialnega odbora dežele Furlanija-Juljska Benečija smo poročali že v prejšnji številki. Predsednik odbora dr. Giacometti je sklical sejo že prejšnji teden, na kateri je odbornik Stopper poročal o predlogu državnega zakona za uveljavljanje člena 50 deželnega statuta. Odborniki so izvolili iz svoje srede za podpredsednika Marija Franzila in Ruggera Battellinija. V komisijo za pravilnik pa je bil izvoljen predsednik Giacometti, Alesani, Battellini, Di Maniago, Fabricci, Geppi, Lokar, Martino, Trevisan in Zuliani.

Sv. Križ - † Martin Verginella

Svetokriška župnijska skupnost je v minulem tednu izgubila enega izmed svojih zavednih udov in značajnih mož: Martina Verginello. Bil je eden izmed tistih, ki niso upogibali hrbtnice v času fašističnega nasilja ne v dobi povojne zmešnjave, ko so nekateri domači zaslepljenci začeli oznanjati nov nauk sovraštva in materializma ter začeli izpodkopavati v našem človeku najdragocenejšo zapuščino: vero naših očetov, ki je bila najzanesljivejši križpot celim rodovom do današnjega dne.

Zivljenska pot človeka, kakršen je bil pok. Martin, ni bila brez preizkušenj. Kljub negotovim in dokaj skromnim dohodkom, katere mu je nudil ribiški poklic, je s pogumom in vedrostjo, ki ju je črpal iz svojega verskega prepričanja v že davnem letu 1906 s svojo zakonsko družico Hortenzijo iz sosednje Nabrežine nastopil pot srečnega in dolgega zakonskega življenja, v katerem se jima je rodilo častljivo število šestnajst otrok, od katerih je danes živih še šest. Dne 14. novembra 1966 sta srečna zakonca v krogu svojih dragih slavila diamantno poroko, v letošnjem novembru, ki ga Martinu ni bilo dano učakati, pa bi od poročnega dne preteklo natančno 62 let.

Pred prvo svetovno vojno je bil pokojnik

več let član domačega prosvetnega društva »Skalas«, Bogu v čast pa je kot marljiv in zavzet cerkveni pevec prepeval celih 40 let, za kar smo mu versko in narodno zavedni vaščani še posebej hvaležni. Škoda le, da nima pokojni Martin v današnjem rodu mladih Križanov kaj več posnemovalcev, ki bi svetlo tradicijo nekdanjega tako slovečega cerkvenega zbora vneto nadaljevali.

Ko se s skromnimi vrsticami poslavljamo od po značaju prav tako skromnega in mirnega kriškega ribiča, a zgednega kristjana in zavednega Slovenca, kateremu želimo bogatega plačila pri Bogu, izrekamo njegovi soprogi, sinu Albinu, po žrtvovalnemu cerkvenemu pevovodji, kakor tudi ostalim svojcem iskreno sožalje.

Še o tragični nesreči pri Krmenki

V zadnji številki smo poročali o strašni prometni nesreči na cesti med Dolino in Domjom, katere tragična bilanca sta bila dva mrtva in kar sedem oseb ranjenih. Naš poročevalec iz Trsta pa je pri tem napravil neljubo pomoto. Zapisal je, da se je Jožko Bizjak, lastnik znane gostilne »Pri Jožkotu« v ulici Ghega v Trstu zaletel v avto znamke Fiat 500, pri čemer sta dva mladeniča iz omenjenega vozila zgubila življenje. Dejstva so prav nasprotna. Bil je avto znamke Fiat 500, ki je z vso silo butnil v Bizjakov avtomobil. Bila sta torej ta dva mladeniča, Nadan Prodan in Corrado Bertocchi, ki sta nesrečo povzročila. Zal sta svojo neprevidno vožnjo morala plačati z lastnim življenjem.

V MARIJINEM DOMU V ROJANU bo v nedeljo, 20. oktobra misijonska igra v treh dejanjih

NJEN ŽIVLJENJSKI MISIJON

Začetek ob 17. uri. Med odmori srečolov. Vsi dohodki so namenjeni slovenskim misijonarjem.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Sporod od 20. do 26. oktobra 1968

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 12.00 Duhovnik v cerkvi. 14.45 Olimpijske igre. 21.00 Veliki podvig, film. — Drugi: 17.00 Olimpijske igre. 21.15 Serif Dodge, film.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Sonce v očeh, film. — Drugi: 21.15 Evropa-ZDA, tv oddaja. 22.15 Koncert.

Torek: Prvi: Malo mesto, drama Th. Wilderja. — Drugi: 21.15 Cordialmente, serijska oddaja. 22.00 Olimpijske igre.

Sreda: Prvi: 21.00 Sprehod po Indiji, nadaljevanje. 22.00 Olimpijske igre. — Drugi: 21.15 Na pragu življenja, Bergmanov film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Serijska oddaja. 22.00 Sindikalna tribuna. — Drugi: 21.15 Pestra serijska oddaja. 22.20 Olimpijske igre.

Petek: Prvi: 21.00 Aktualnosti. 22.00 Pestra oddaja. — Drugi: 21.15 Dolina strahu, policijski film.

Sobota: Prvi: 19.35 Duhovna misel za nedeljo. 21.00 Canzonissima. — Drugi: 21.15 O režiserju I. Bergmanu, 22.30 Luisa Sanfelice, nadaljevanje.

obrnil v smer, odkoder je prišel, je žival spet ubogala. Zalostni dogodek nas je prisilil, da smo naslednjo procesijo za praznik sv. Lavrencija pripravili le okrog farne cerkve in tam postavili štiri oltarje. To pot je pa vse potekalo v najlepšem redu.

ZBOGOM, ROJSTNI KRAJ!

15. septembra 1947 je stopila v veljavo mirovna pogodba med Italijo in Jugoslavijo. Brestovica, ki je bila v zavezniškem obmejnem pasu, je bila prisojena Jugoslaviji.

Dva dni pred tem datumom so zavezniške oblasti obvestile prebivalstvo, da se lahko vsakdo, ki ne želi priti pod Jugoslavijo, izseli, seveda na lastne stroške. Težko se je bilo odločiti in zapustiti rodno zemljo ter se odpovedati državi, po katere prihodu smo toliko let hrepeneli. A zmagala je pamet nad čustvi. Ni bilo mogoče ostati pod režimom, ki se je v sovrastvu izživljal prav zoper to, kar nam je bilo najdražje, zoper verske svetinj.

(Prihodnjič naprej)

Iz Mirnika

Dasi smo v zadnjem kotičku goriške dežele, je prav, da se vsaj včasih oglasimo in kaj povemo, kako je pri nas. Kdor nas obiskuje, in teh je ob nedeljah vedno več, tako da morajo čakati postrežbo v vseh treh gostilnah, če da imamo lepo asfaltirane ceste ne le v Dolenje in Prapotno, marveč tudi v Skriljevo, zdaj pa jo končujejo v Raztočno in kmalu jo bodo začeli asfaltirati proti župni cerkvi. Hvaležni smo županu domačinu, da se je toliko potrudil za nas. Imamo poleg tega precej dobro kanalizacijo, novo električno kabino in boljši tok ter visoko zagrajeno Idrijo, da voda ne more več v čas. Eno pa so višji dejavniki pogrešili, ker niso hoteli poslušati nasvetov izkušenih mož: regulirali so Mirniški potok le skozi vas, tako da zdaj bolj poplavlja polja nego prej, ker v nižjih legah nima zadovoljivega odtoka v Idrijo.

Letina je bila pač kakor drugod. Trgatev je bila dolga, ker so nekateri pobrali najprej gnijoči tokaj, dočim so ga mnogi pustili precejšnje količine na trtah. Grozdja je bilo več kot lani, a sladkorja v njem manj. Zato se tudi kupci grozdja niso tako trgali zanj kot preteklo leto. Cena se je sukala okoli sto lir za kg. Poljedelci in vinogradniki s strahom opažajo, kako veliko stroškov je z obdelovanjem zemlje, zlasti če je treba najemati tuje delavce. Vse kaže, da bodo mali obdelovalci izgubili. Saj ni mogoče niti malo sadja prodati, če ga ne pelješ vsaj v deset km oddaljeni Cedad ali v Krmin.

Versko smo precej nazadovali. Velja pregovor: Car je dalek, Bog je visok. Stari teško zmorejo 163 stopnic do cerkve, mladi pa imajo avtomobile in gredo baje drugam k maši. Ljudi je vedno manj: pred vojno je imel samo Mirnik 200 prebivalcev, zdaj jih ima komaj 70, vsa župnija pa ne doseže 200 duš. Jezikovno smo zelo pomešani. Odkar se je v povojnih letih drugam poročilo skoro 20 deklet in so domačini vzeli žene od drugod, prevladuje furlanščina. Ni pa veselo, če slovenske družine uvajajo v svoje hiše drugo govorico. Kakor znano, smo pred leti izgubili slovensko šolo, ker učiteljica ni prišla k vpisovanju na določeni dan in so zato starši vpisali otroke v italijansko šolo. Doslej smo ohranili šolo samo še v Skriljevem, a tudi gori se dogaja neverjetno: dva otroka so starši (menda na zahtevo otrok) vpisali v italijansko šolo v Dolenjah, kamor hodijo otroci cele občine z malim avtom. Nekdaj smo rekli: Kolikor jezikov znaš, toliko glav veljaš. Nekateri starši pa se bojijo, da bi njih otroci znali kaj več. Saj je še v sami Benečiji boljše, ker tam vsaj doma govorijo starodavni jezik očetov... Tukaj pravijo, da abiturienti slovenskih šol ne dobijo službe. Ali je res, g. urednik? Mi smo daleč od Gorice. Malokdo je šolo dokončal, a brez dela ni ostal, vsaj od naših ne, razen omih, ki se niso potrudili za nadaljnji študij. Službene mesta učenih ljudi niso tovarna stolic, ki te sprejme, samo da se oglasiš. Tako se godi vasem, kjer malo ali nič ne čitajo.

Redovniki so se vrnili

V znano kartuzijo Certosa di Pavia so se vrnili redovniki. Ne več kartuzijanci, ampak cistercijanci. Kartuzija v Paviji je znana predvsem po cerkvi, ki je velika umetnina.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 20. do 26. oktobra 1968

Nedelja: 9.30 Praznik na Krasu. 15.00 in 16.30 Olimpijski pregled. 18.10 Saga o Forsythih - ser. film. 22.00 Olimpiade.

Ponedeljek: 14.00 in 15.10 Olimpiade. 18.00 Po Sloveniji. 18.25 Zloženke in njih pisava. 18.50 Premurje Miška Kranjca.

Torek: 14.40 Olimpiade. 18.10 Obrežje - oddaja za italijansko narodnostno skupino. 19.05 Svet na zaslonu. 20.40 Ljudje na morju - film.

Sreda: 14.30 Olimpiade. 19.05 Od baleta do veselja in nazaj. 20.35 Dekleta iz Patazake - japonska glasbena oddaja. 21.55 Inšpektor Maigret - film. 17.00 ali ob 23.00 Olimpiade.

Četrtek: 14.20 in 16.10 Olimpiade. 18.45 Po slehah napredka. 20.35 Saga o Forsythih - film. 21.25 Kulturne diagonale. 22.45 Olimpiade.

Petek: 14.00, 14.50 in 16.30 Olimpiade. 18.00 Znoči se, Melodije drsalk - filma. 19.45 Otvoritev gledališke sezone v Drami SNG - prenos predstave Hamlet. 23.00 Plavanje in kajak - olimpiade.

Sobota: 15.00 in 16.30 Olimpiade. 19.20 S kamerou po svetu - Sprehod po Angliji. 21.35 Osvajalci - film. 22.25 Muzika in še kaj - zabavno glasbena oddaja.

Spomini na težke čase

Tudi dva fanta od petnajstih let se imata g. župniku zahvaliti za življenje. Bila sta na tem, da ju Nemci ustrelijo, pa je končno g. župnik ušlo, da jima je bilo prizanešeno. V tistih temnih dneh je bil naš dušni pastir varuh naših duš in teles. Kljub temu je bil kasneje prišet med »reakcijo« in ko je stopila v veljavo nova jugoslovansko-italijanska meja, zaradi groženj prisiljen kakor naša družina in še mnogi drugi zapustiti Brestovico ter si poiskati zaščite tostran meje.

NASILJE LASTNIH BRATOV

Tako moram sedaj spregovoriti nekaj besed o tistih letih, ki naj bi nam prinesla narodno svobodo, so se pa spremenila v leta, ko brat že ni zaupal svojemu bratu, ko je sosed stregel po življenju svojemu sosedu, ko sta povsod zavladala velika zavist in sovraštvo, ko je bilo vse ozračje prepojeno z nasiljem, grožnjami, krivičnim

Goriške Novice

Osnovne šole na Goriškem

Uradne statistike vedo povedati, da se je letos vpisalo na osnovne slovenske šole v goriškem didaktičnem okrožju 266 učencev, šest manj kot lani. Največji padec zaznamuje šola v Standrežu, to pa zato, ker so slovenski starši vpisali svoje otroke drugam. V doberdobskem didaktičnem okrožju je letos 191 otrok, lani 190. Porast enega učenca pa slabi ugotovitev, da prav v Doberdobo samem, kakor tudi v Rupi, zaznamujejo padec števila prijavljenih.

V celoti bo torej na Goriškem letos obiskovalo slovenske osnovne šole 457 naših otrok. Z ozirom na lansko leto smo torej nazadovani Slovenci za pet enot. To nazadovanje gotovo ni utemeljeno, saj je šoloobveznih otrok staršev slovenskega pokolenja mnogo več kot pa se jih je vpisalo. Vzrok je le v mišljenju nekaterih staršev, ki menijo, da bo drugojezična šola njihovim otrokom v življenju bolj koristila. In kaj naj rečemo še o nekaterih naših šolnikih — baje jih je osem — ki svoji lastni šoli svoje otroke kradejo in jih drugam pošiljajo? So to ljudje brez hrbtenice, ki nimajo toliko ponosa niti doslednosti, da bi odšli za svojimi otroki na neslovensko šolo. Čudimo se in ne moremo razumeti tistih, ki so za tako stanje odgovorni, pa molčijo in ne storijo ničesar, da bi se kaj spremenilo.

Ravnatelj goriške umobolnice obtožen nenamernega umora

Ravnatelj goriške umobolnice dr. Basaglia se bo moral pred sodiščem zagovarjati zaradi nenamernega umora, ki ga je povzročil s tem, da je umobolnemu Albertu Mikulušu dovolil obisk družine in s tem posledno povzročil smrt Mikuluševe žene, ki jo je mož 26. septembra letos umoril. Državni tožilec je na sodišču že vložil tožbo zoper dr. Basaglio. Branila ga bosta znana socialistična odv. Cesare Deventag iz Gorice ter odv. Loris Fortuna iz Vidma, poznan po vsej Italiji kot pobudnik razporeke.

Samega Mikuluša so po zaslišanjih v zaporih poslali v Reggio Emilia, kjer ga bodo psihiatrično pregledali, ga proglasili za nepristevitega ter ga oprostil krivde za umor. Verjetno ga bodo nato poslali v kriminalno psihiatrično bolnico, kjer navadno ostanejo bolniki ro smrti.

Števerjan

Pred dnevi se je sestel odbor prosvetnega društva »S. F. Sedej«, da bi pregledal delo in postavil smernice za program bodoče sezone. Določeno je bilo, da bosta nastopila na Cecilijanki dva zbora, in sicer otroški, ki ga vodi gđc. Snežica Černič in mešani pod vodstvom g. Hermana Sreberničiča. Začeli bomo takoj tudi z vajami za novo igro. Izbrali smo jo že, in upamo, da bo občinstvu všeč, saj gre za lepo in precej obsežno narodno igro.

Posebno je odbornike razveselila zagotovitev g. župnika, ki je obljubil, da bomo za božič že lahko začeli z delovanjem in vajami v novem župnijskem domu. Do takrat bodo namreč dlovršene spodnje sobe in mala spodnja dvorana. To je za naše društvo izredne važnosti, saj že vso povojno dobo čakamo na ta dan. Takrat šele se bo popolnoma razživelo kulturno življenje v Števerjanu, čeprav tudi do sedaj nismo ravno spali.

Podgora

V nedeljo po blagoslovu bomo v naši dvoranci imeli misijonsko prideditev, ki bo združena z bogatim srečelovom in predvajanjem filma »Quo vadis«. Sicer pa vam bodo naša dekleta že po jutranjih mašah ponudila v nakup srečke. Le pridno sezite po njih, da boste vi in naši misijonarji čim več dobili!

Izidi loterije v Števerjanu

Po trimesečnem tekanju smo končno zaključili loterijo, katere izkupiček bo šel za delovanje našega prosvetnega katoliškega društva in oratorija. V nedeljo, 13. oktobra se je v Katoliškem domu v Gorici zbralo nepričakovano veliko ljudi. Med delom komisije, ki jo je imenovala finančna intendenca, sta ansambel »Jana« od števerjanskega društva »F. B. Sedej« in ansambel goriških skavtov »Mi-Ni-Pe« izvedla pravcati koncert narodnih in modernih pesmi. Res veselji moramo biti, da imamo sedaj na Goriškem po več letih naporov tako karakteristična ansambla. Zato moramo tem fantom, tako števerjanskim kot goriškim od srca čestitati mesto.

Sledilo je žrebanje števil; zadele so sledeče: 931 - 146 - 89 - 645 - 3726 - 2361 (270 - 373 - 684 - 421 - 760 - 1239 - 3292) 2435 - 3996 - 549 - 2090 - 1947 - 3194 - 1061 2019 - 1306 - 2190 - 303 - 1556 - 3732 - 3751 1137 - 3976 - 609.

Imetniki goriških navedenih števil naj se obrnejo na prosvetno društvo »F. B. Sedej« v Števerjanu v teku enega meseca. Po tem roku dobitki zapadejo. Enega izmed dobitkov, televizor REX, je dobila Sonja Maraž iz Števerjana.

Iz Slovenije

Rekordno število bogoslovcev

V Mariboru se je letos prijavilo za prvi letnik bogoslovja 27 abiturientov, kar je rekordno število v zadnjih petdesetih letih. Pred zadnjo vojno je zgradila mariborska škofija moderno opremljeno bogoslovje malo ven iz mesta, toda ko je prišel na oblast komunistični režim, je to poslopje postalo družbena last. Vsi poskusi, da bi škofija dobila poslopje nazaj, so do sedaj propadli. Ob naraščajočem številu bogoslovcev se je škof dr. Držičnik odločil za zasilno rešitev: dal je zvišati mestno župnišče v Mariboru za eno nadstropje. V njem bodo stanovanja za bogoslovce zadnjih dveh letnikov, medtem ko bodo prva štiri leta študija mariborski bogoslovci imeli še naprej v Ljubljani.

Nemška pomoč Biafri

Na 82. katoliškem dnevu v Essenu v Zahodni Nemčiji je bila izvedena nabirka za trpeče prebivalstvo Biafre v Afriki, ki se nahaja na robu uničenja. Nabranih je bilo pet milijonov lir. Pri nabirki so sodelovali tudi evangeličani.

Mladika št. 8

Po poletnem premoru je naše domove spet obiskala revija »Mladika«. Uvodna misel je posvečena stoletnici slovenskih taborov. Nato je govora o starših, ki dasi Slovenci, svojih otrok ne pošiljajo v slovenske šole. Tudi črtica »Slovo od Krasa« se dotakne tega pekočega problema. V zvezi z našim šolstvom naj opozorimo še na tehni članek prof. Maksa Saha »Solske knjige — šolske skrbi«.

Letošnji študijski dnevi v Dragi najdemo tudi v reviji topel odmev. Strokovno razgledanost izpričuje članek Egidija Vršaja »Gospodarska petletka Furlanije-Juljske Krajine«. Lojze Tul govori o tragediji Čehov in Slovakov, Rado Bednarik pa piše o gradu v Gradiški. Stanko Janežič je priobčil premišljevanje »Smrt ali življenje«. Martin Jevnikar nadaljuje z zanimivim pregledom sodobne slovenske zamejske literature. To pot razelini dela Zore Saksičeve, Ljubke Sorli, Milana Bekarja Bršljanskega, dr. Antona Kacina ter se na kratko ustavi pri pesnikih Stefanu Tonkličju, Ladu Piščancu in Mirku Mazori.

Jože Peterlin je izčrpno opisal literarni večer 16. septembra letos v Celovcu, na katerem sta nastopila tudi Boris Pahor ter Alojz Rebula iz Trsta. Poročilo o obnem zboru Slovenske prosvete s sedežem v ulici Donizetti v Trstu je zanimivo, pogrešamo pa kak zadevni članek o Zvezi slovenske katoliške prosvete v Gorici, ki je vsaj tako delavna kakor tržaška, kot je razvidno iz nedavnega članka v »Katoliškem glasu«. Bilo bi sploh škoda za »Mladiko«, če bi se ustvaril vtis, da je revija predvsem glasilo tržaških, ne pa vseh zamejskih Slovencev, ki živijo v Italiji.

Končno naj še opozorimo na niz lepih fotografij s slovenske »Kraške ohocti«, ki jih ta številka »Mladike« objavlja in ki so dokaz, da je vsa ta velika folklorno-prosvetna prireditev bila res posrečena zamisel, katera je razgibala ne samo Repen, ampak bližnjo in daljno okolico.

—ej

Lahka atletika. V nedeljo 13. oktobra so se v Vidmu vršile lahkootletске tekme CSI za naraščajnike. Udeležili so se jih tudi naslednji člani Olimpije: R. Nanut, M. Spacapan in P. Tommasi. Prvi je tekmoval v skoku v višino, druga dva pa v metu krogle. Vsi trije so se dobro postavili: R. Nanut je dosegel 3. mesto (1,35 m); Mirko Spacapan pa je z metom 13,23 m zasedel prvo mesto in tako postal deželni prvak v svoji kategoriji. Pavel Tommasi si je v isti disciplini pridobil tretje mesto.

RADIO TRST A

Spored od 20. do 26. oktobra 1968

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: »Michelangelo Buonarroti«. Tretji del. 11.40 Ringaraja za naše malčke. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 15.30 Labiche: »Poljubiva se, prijatelj!« Komedija v enem dejanju. 16.45 Revija orkestror. 18.30 Iz pesniških gajev: »Herman Vogela«. 18.45 Operetne melodije. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Iz slovenske folklorne: Rehar: »Ovčarji«. 22.10 Igra Zagrebški godalni kvartet.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalan: Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinški ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce: Car glasbenih umetnin. 17.35 Mišli in nazori. 17.55 Kako in zakaj. 18.30 Zbor »Montasio«. 19.00 Na orglice igra Gern. 19.20 Priljubljene melodije. 20.35 Se-stanke s Fansi. 21.05 Zgodbe prve svetovne vojne: Seliškar: »Na straži in Galiciji«.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Iz slovenske folklorne: Rehar: »Ovčarji«. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 19.10 Cankarjeve črtice (4): »Naš laz«. 19.45 Ljudske pesmi v Casamassimovi priredbi. 20.35 Mascagni: »Guglielmo Ratcliff«, opera v 4 dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Karlo Rupel«. 12.20 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst. 17.35 Ne vse, toda o vsem. 18.30 Ljudske pesmi: »Tam dol teče voda Rajna«. 19.10 Lupine: Higiena in zdravje. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Znane melodije. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Razkuštrane pesmi. 17.35 Moj prosti čas. 17.55 Kako in zakaj. 19.10 Pisani balončki, rad. tednik za najmlajše. 19.40 Prijetne melodije. 20.35 Alfieri: »Razporeka«. Igra v petih dejanjih.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.35 Ne vse, toda o vsem. 17.55 Slovenščina za Slovence. 19.10 Spinelli: Evropska ideja danes (4) »Naddržavno združevanje«. 19.45 »Beri, beri, rožmarin zeleni«. 21.50 Veseli utrinjki. 22.00 Skladbe davnih dob.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Tul: »Iz starih časov«. 12.20 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 16.10 Weber izvaja dunajske motive. 16.45 Otrokov pravljicni svet: »Mojca Pokraculja« in »Hvaležni medved«. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.30 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta. 17.45 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu. 18.00 Moj prosti čas. 18.30 Oktet »Planika« iz Gorice. 19.10 Družinski obzornik. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Marodič: Neverjetne zgodbe (6) »Prevara na visokem nivoju«. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

ŠPORT

VIII. Memorial Mirko Filej - 1968

Lahka atletika - Urnik

SOBOTA, 26. 10.:
15.00 zbor tekmovalcev
15.30 60 m (D), krogla (D)
15.40 200 m (M, S), 60 m (De), krogla (De)
16.00 višina (De), disk (N, M, S)
16.15 višina (D, N, M, S), 400 m (S)
16.45 1000 m (N, M.), daljava (D, N, M, S)
NEDELJA, 27. 10.:
8.30 zbor tekmovalcev
9.00 110 H (S), krogla (N, M, S)
9.15 80 m (Nd)
9.30 100 m (MD), 80 m (N)
9.45 100 m (M, S), krogla (Nd, Md)
10.15 višina (Nd, Md), 300 m (N)
10.30 disk (Md)
10.45 daljava (Nd, Md), troskok (S)
11.15 kopje (N, M, S)
11.30 1000 m (M)
11.45 1500 m (S)

(D = dečki, N = naraščajniki, M = mladinci, S = starejši; De = deklice, Nd = naraščajnice, Md = mladinke).

V korist misliljonov bo v nedeljo Kristusa Kralja, 27. oktobra v Katoliškem domu v Gorici posebna prireditev, na kateri bodo nastopili igralci iz Standreža. Na sporedu je tudi izredno bogat srečelov.

MISIJSKA NEDELJA V GORICI

Vabimo vse slovenske vernike iz Gorice in bližnje okolice, da se udeležijo to **nedeljo, 20. oktobra**

MISIJSKE POBOŽNOSTI

ki bo v cerkvi sv. Ignacija na Travniku ob 3^h popoldne. Misijonski govor bo imel novi župnik p. kapucin iz Kromberka.

ZA KMETOVALCE

Kmečke družinske doklade

Kmečke družine ki so vpisane v kmečko bolniško blagajno imajo pravico prejeti za vsakega svojega otroka letno 22.000 lir družinske doklade. To ugodnost uživajo otroci do 14. leta starosti; če obiskujejo srednje šole, se ta pravica podaljša do 21. leta; kdor pa obiskuje vseučilišče lahko prejema doklado do 26. leta starosti.

Doklada ne pride sama. Zanj je treba vložiti prošnjo na INPS (državni zavod za socialno skrbstvo) in priložiti družinski list. Komur pripada doklada za leto 1967 lahko odda prošnjo najkasneje do 31. decembra letos. Novorojenčke je treba čimprej vpisati v bolniško blagajno in potem vložiti prošnjo za doklade. Prošnjo je treba vsako leto obnoviti. Tudi za otroke, ki obiskujejo šolo, je treba vsako leto ponoviti prošnjo in ji poleg družinskega lista priložiti tudi potrdilo o vpisu v šolo.

Družinsko doklado nakažejo letno v dveh obrokih po 11.000 lir.

OBVESTILA

Radio Trst A in z njo povezane postaje RAI-TV, ki oddaja v slovenščini, je posvetila olimpijskim igram v Mehiki vrsto posebnih oddaj pod siglo »Radio Olimpia«. Rezultate, komentarje in programe oddaja v radijskih poročilih ob 7.15, 13.15, 14.15, 20.15 in 23.15. Poleg tega nudi slovenskim poslušavcem pregled olimpijskih iger v Vipavi, kjer bo večerja. Prijave sprejema g. fotograf Stefan Kleindienst na Travniku v Gorici.

Apostolstvo molitve v Gorici vabi na romanje in izlet, ki bo v nedeljo, 3. novembra. Prva točka je romarska cerkev Marije Brezmadežne v kraju Vreme pri Divači, kjer bo sv. maša. Sledi obisk Ilirske Bistrice na Notranjskem, združen s kosilom. Popoldne ogled postojnske jame in Predjamskega gradu. Na večer postanek v Vipavi, kjer bo večerja. Prijave sprejema g. fotograf Stefan Kleindienst na Travniku v Gorici.

NASTOP DIJAKOV OPENSKE SREDNJE ŠOLE V BAZOVICI

Prihodnjo nedeljo, **20. oktobra** bodo dijaki in dijakinje openske enotne srednje šole uprizorili veseloigro

SLANA VODA

ki jo je napisal Lojze Cijak. Veseloigro, ki so jo z uspehom že nekajkrat ponovili, bodo dijaki odigrali v bazoviški kinodvorani. Začetek predstave ob 17. uri. Vstop z vabili. Med odmori srečelov.

100-LETNICA BAZOVIŠKIH ORGEL

Za proslavo te svečane obletnice bo v **nedeljo, 27. oktobra ob 17. uri** v župnijski cerkvi v Bazovici

KONCERT

na katerem bodo nastopili: organist prof. Hubert BERGANT, domači cerkveni zbor, otroški zbor in moški oktet iz Trsta.

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici (Italija) prireja

RAZSTAVO SLOVENSKE LJUDSKE NABOŽNE UMETNOSTI

P O Z I V

vsem imetnikom nabožnih ljudskih predmetov, znamenj, slik in podobnega (skrinje, poslikana stekla, molki, kropilniki, razpela, stari in redki molitveniki i. dr.)!

Toplo priporočamo rojakom vsega slovenskega ozemlja, zlasti Primorcem, da prispevajo po svojih močeh k uresničitvi te plemenite zamisli tako, da prijavijo **do 30. novembra t. l.** predmete, ki bi jih lahko odstopili za čas razstave. — Razstava bo v drugi polovici decembra.

Naš naslov: **ODBOR ZA RAZSTAVO NABOŽNE UMETNOSTI**
Viale XX Settembre 85, 34170 GORIZIA - GORICA

Slovensko gledališče v Trstu bo za začetek letošnje sezone priredilo dramo Antona P. Čehova »Tri sestre« v štirih dejanjih. Otvoritvena predstava bo v soboto, 19. oktobra ob 21. uri. Naslednje predstave: nedelja, 20. oktobra ob 16^h; sredo, 23. oktobra ob 20^h; petek, 25. oktobra ob 20.30; sobota, 26. oktobra ob 20.30; nedelja, 27. oktobra ob 16^h; četrtek, 31. oktobra ob 20.30.

DAROVI:

Za Zavod sv. Družine: Namesto cvetja na grob pok. s. Urbane Gorup: Zivec Fani 5.000, Gabrijela Nordio 5.000; Mimi Ragusin 20.000; ob 30. dnevu smrti Pepija Sirka, N. N. 10.000; N. N. 10.000; namesto cvetja na grob pok. birmanske botre Julijane Povh, Mira 3.000 lir.

Za Alojzijevišče: N. N. v spomin pok. Pepija Sirka 20.000 lir.

Za novo dvorano oratorija v Doberdobi: Msgr. dr. R. Klinec 25.000; M. G. iz Doberdoba 2.000; N. N. iz Doberdoba 4.000; N. N. iz Doberdoba 3.000; Visintin, urar iz Gorice 10.000; g. dekan Kretič 100.000 lir.

Za Marijino družbo v Trstu, ul. Risorta: Družbenica Ivanka Mozetič 150.000 lir; N. N. 150.000 lir.

Za škedenjski dom v mesecu septembru: Skupni prispevki 32.500; Italsider 50.000; ESSO 50.000; N. N. 23.000; N. N. 18.000; CIT 10.000; Giorgi 10.000; N. N. iz Trsta 10.000; N. N. 10.000; Čehovin 10.000; msgr. Salvadori 5.000; Cepak 5.000; Vouk Marija 5.000; namesto cvetja na grob pok. Milanu Senčarju N. in A. Zecchini 2.000; gospa Benič-Sancin v spomin svojih rajnih 2.000; Mauri 2.000; Bradač 2.000; vsaka po 1.000 lir so daroval družine Šerman, Sancin, Kosič, Baučer.

Za Finžgarjev dom na Opčinah (popotoma ni bilo javljeno že v prejšnjih številkah): V spomin pok. dr. Edka Križnič: Hollstein-Dolenc-Zerjav 5.000, Hrovatin Tončka 3.000, družina Babič 2.000; v počastitev spomina pok. Milana Senčarja: družina Peterlin 5.000 lir.

DR. SLAVKO KRANJEC zobozdravnik specialist

ordinira dnevno od 16. do 20. ure in na sestanek v ulici Lavatoio 4/I (pri trgu G. Oberdan)) v prenovljeni ambulanti dr. Hlavatyja - tel. 29-248

OGLASI

Za vsak mm višine v širni enega stolpeč trgovski L. 70, osmrtnice L. 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: **msgr. dr. Fr. Močnik**
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo